

AO Water 16 juni

Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater

Het rijk werkt momenteel aan een Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater, met als doel het verbeteren van de waterkwaliteit. In dit plan zijn aanvullende maatregelen nodig, bovenop de Stroomgebiedbeheerplannen, om de kwaliteit van de bronnen voor drinkwater te verbeteren. Vewin ondersteunt de ambitie van het kabinet om chemisch schoon en ecologisch gezond water voor duurzaam gebruik, waaronder de drinkwaterproductie, te realiseren. Voor dit doel zijn alle waterpartners en de hele keten nodig.

Deltaplan Zoetwater

Cees Veerman (voorzitter Vewin) blikt terug: 'Nadat er jarenlang terecht veel aandacht is geweest voor waterveiligheid in het kader van het Deltaprogramma, kwam met het verschijnen van het Deltaplan Zoetwater in 2014 meer het accent te liggen op de beschikbaarheid van voldoende zoetwater. En dan is voldoende zoetwater één ding; het gaat ook om voldoende schoon water. Schone bronnen, zowel grondwater als oppervlaktewater, zijn voor drinkwaterbedrijven cruciaal. In de Delta-aanpak Waterkwaliteit is zowel aandacht voor bekende bedreigingen voor de waterkwaliteit, zoals meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, als voor opkomende stoffen als geneesmiddelen en (micro)plastics.'

Hij vervolgt: 'Ook voor nog onbekende, nieuwe stoffen is een aanpak dringend nodig. De lozingen van pyrazool in de Maas, die maanden hebben voortgeduurd en waardoor de inname van oppervlaktewater voor de bereiding van drinkwater langdurig moest worden gestaakt, tonen aan dat er nog veel moet gebeuren op het terrein van stoffen waarvoor nog geen normering geldt. Het toont ook de afhankelijkheid van de verschillende partijen in de waterketen ten opzichte van elkaar aan. De zorgplicht van bestuursorganen voor de openbare drinkwatervoorziening, zoals vastgelegd in de Drinkwaterwet, gaf in dit specifieke geval onvoldoende soelaas. Vewin zet er op in, dat in het traject van het Uitvoeringsprogramma Beleidsnota Drinkwater en de Delta-aanpak Waterkwaliteit helder regie wordt gevoerd op ieders inspanningen. Zodat de normen van de KRW uiterlijk in 2027 worden gehaald en de openbare drinkwatervoorziening uit grond- en oppervlaktewater duurzaam wordt veiliggesteld.'

Nieuw waterkwaliteitsbeleid

Lieke Coonen (stuurgroepsecretaris Bronnen en Kwaliteit, Vewin) geeft aan wat er nieuw is ten opzichte van het voorgaande waterkwaliteitsbeleid: 'Met de Delta-aanpak werken alle partijen gezamenlijk aan de ambitie voor chemisch schoon en ecologisch gezond water voor duurzaam gebruik. Er lopen al verschillende trajecten om de waterkwaliteit te verbeteren, bijvoorbeeld via de Beleidsnota Drinkwater, het gewasbeschermingsbeleid, de ketenaanpak geneesmiddelen, het mestbeleid, het Deltaprogramma Zoetwater en het traject rondom duurzame financiering van het waterbeheer.'

'De Delta-aanpak bekijkt waar extra inzet nodig is, bovenop de lopende trajecten, en stuurt op de uitvoering van de maatregelen die daarbij horen. Deze aanpak is belangrijk. Uit verschillende rapportages van onder andere het Planbureau voor de Leefomgeving en de Europese Commissie blijkt dat we in Nederland nog onvoldoende op koers liggen om de doelen voor de waterkwaliteit te halen. Specifiek voor drinkwaterbronnen laat het RIVM op basis van de gebiedsdossiers zien dat de kwaliteit van het grootste deel van de winningen voor drinkwater niet op orde is. De Delta-aanpak heeft als doel een extra impuls te geven aan het verbeteren van de waterkwaliteit.'

Alle partijen aan de lat

De minister van IenM heeft de regie over de Delta-aanpak, die wordt besproken in de Stuurgroep Water. In het kernteam Delta-aanpak zijn IenM, Rijkswaterstaat, het ministerie van EZ, de Unie van Waterschappen en Vewin vertegenwoordigd. Ook het ministerie van VWS, IPO en VNG, alsmede belangrijke gebruikers zoals LTO,

De minister van IenM heeft de regie over de Delta-aanpak.

Nefyto en Nefarma praten mee. Coonen: 'De Delta-aanpak werkt aan de hand van 4 A's: Analyse, Ambitie, Alliantie en Actie. Via bestuurlijke sessies worden deze ingevuld. Het is goed om te merken dat bij alle partijen veel energie bestaat om daadwerkelijk stappen te zetten. Alle partijen staan uiteindelijk aan de lat voor een aantal acties.'

'Als drinkwatersector bekijken we ook welke maatregelen wij op ons kunnen nemen. We vinden het belangrijk dat de Delta-aanpak niet vrijblijvend is. Betrokken partijen en ook de Tweede Kamer zien het belang van een voortvarende aanpak. Wanneer aan het eind van het jaar de concrete acties bekend zijn, zien we graag dat de betrokken partijen commitment tonen via ondertekening van bijvoorbeeld een bestuursakkoord.'

Gewasbeschermingsmiddelen, mest en geneesmiddelen prioriteit

In de bestuurlijke sessies zijn drie prioriteiten benoemd: gewasbeschermingsmiddelen, mest en geneesmiddelen. Dit zijn voor de drinkwatersector essentiële thema's. Daarnaast is benoemd dat extra aandacht nodig is voor grondwater als bron voor drinkwater en voor ecologie in de grote wateren. Voor deze prioriteiten is samen met alle bestuurlijke partners en de belangrijkste gebruikers bepaald welke maatregelen cruciaal zijn.

Andere thema's, zoals microplastics en verzilting, staan uiteraard ook op de agenda. Voorbeelden van maatregelen om de waterkwaliteit te versnellen, zijn het breder invoeren van emissiereducerende technieken in de landbouw, maar ook betere handhaving en hogere boetes. Cruciaal is ook dat de knelpunten bij drinkwaterbronnen meegenomen worden bij de Evaluatie Meststoffenwet en vervolgens omgezet worden in (gedifferentieerd) beleid in het 6e Actieprogramma Nitraatrichtlijn. Bij geneesmiddelen gaat het bijvoorbeeld om het openbaar maken van milieugegevens van

medicijnen en een hotspotanalyse die waterschappen momenteel uitvoeren, rekening houdend met ecologie en het effect op drinkwaterbronnen. Een andere inzet is het verbeteren van het opstellen, uitvoeren en actualiseren van de uitvoeringsprogramma's bij de gebiedsdossiers.

Coonen besluit: 'We zijn blij met de vooruitgang die de afgelopen maanden is geboekt. De concrete acties worden de komende maanden uitgewerkt met daarbij welke partijen trekker zijn voor een bepaalde maatregel. We vinden het goed dat de ministeries van EZ en VWS actief deelnemen aan de Delta-aanpak.'

Brede steun Tweede Kamer voor Delta-aanpak

Op 16 juni vond in de Tweede Kamer het Algemeen Overleg Water plaats, met veel aandacht voor waterkwaliteit en de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater. Ook de effecten van bemesting, bestrijdingsmiddelen, geneesmiddelen en nieuwe stoffen op de waterkwaliteit kwamen aan bod. Diverse Kamerleden complimenteerden minister Schultz van Infrastructuur en Milieu (IenM) met de Delta-aanpak.

Lutz Jacobi (PvdA) benadrukte het belang van deze aanpak en vroeg de minister strak toe te zien op het halen van de Kaderrichtlijn Water-doelen (KRW). Jaco Geurts (CDA) pleitte voor betere onderbouwing van de waterkwaliteitsnormen van oppervlaktewater, deze vindt hij onvoldoende. Ook is meer inzicht nodig in de bronnen van nutriënten. Salima Belhaj (D66) vroeg aandacht voor de bronaanpak van geneesmiddelen en het kosteloos afvoeren van oude medicijnen voor apothekers.

Minister Schultz was blij met de complimenten, zij voelt zich verantwoordelijk voor het slagen van deze aanpak. 'De landbouw moet niet ontzien worden bij het halen van de KRW-doelen, duurzame landbouw is deel van de oplossing.'